

5 Mayıs 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5488 sayılı Tarım Kanunu ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın tarımsal destekleme politikası uygulamaları arasında bariz çelişkiler olup olmadığına ve bu bakımdan yasaya aykırılıkların oluşup oluşmadığına, ayrıca arz açığı ürünlerin başlarında gelen pamuk üretimini arttırmak için daha kapsamlı desteklemelerin niçin uygulamaya sokulmadığına ilişkin aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi Eker tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Oğuz Oyan

İzmir Milletvekili

1. 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun "Tarımsal Destekleme Araçları"nı tanımlayan 19. maddesinin (b) bendinde bir tarımsal destekleme aracı olarak "fark ödemesi" şöyle tanımlanmaktadır: "Çiftçilere üretim maliyetleri ile iç ve dış fiyatlar dikkate alınarak fark ödemesi desteği verilir. Fark ödemesi desteği öncelikle arz açığı olan ürünleri kapsar. Her yıl, fark ödemesi kapsamına alınacak ürünler ile ödeme miktarları Kurul tarafından belirlenir. Fark ödemesinden yararlanacak çiftçilerden üretim faaliyeti ve ürünlerin satışına ilişkin belgeler istenebilir." 2006 yılında yasalaşmış olan kanunun bu hükmü niçin şimdiye kadar uygulanmamıştır?

2. Eğer bazı ürünler için uygulanan "prim ödemeleri" fark ödemesi sisteminin bir parçası sayılıyorsa, o zaman niçin kanunun tanımına uyularak her yıl maliyetler ile fiyatlar arasındaki fark hesaplanarak prim miktarları tespit edilmek yerine ilgili ürünlerin primlerine seyyanen zamlar bazen de eksiltmeler (örneğin 2009'da ilan edilen bütün prim ödemeleri maliyet-fiyat ilişkilerine bakılmaksızın, bütçe tasarrufu adına yüzde 10 azaltılmıştı) yapılmaktadır?

3. Eğer prim ödemeleri fark ödemesi sisteminin bir uygulanma şekli değilse -ki tanıma uymaması ve her yıl keyfi olarak belirlenmesi bunu gösteriyor- o zaman kanunda bir destekleme aracı olarak fark ödemesinden ayrı olarak zikredilmesi gerekmez miydi? Bu şartlarda bunun için bir yasal düzenleme gerekli değil midir?

4. Prim ödemesi sistemi 1993/94 ürün yılında benim Genel Müdürlüğünü yaptığım Tarış'ın Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nı ikna etmesi sonucunda kütlü pamuk için uygulamaya konulduğunda, dünya fiyatlarının altına gerileyen iç piyasa fiyatlarına bu farkı ve maliyetleri de dikkate alan bir prim ödemesi biçimindeydi; izleyen yıllarda bu ilişki koparıldı. Şimdi pamuk gibi arz açığı verilen ve yıllık 900 bin ton civarında bir mahlıç pamuk ithalatına konu olan bir üründe pilot uygulama olarak fark ödemesi sistemini denemeyi düşünmez misiniz?

5. Eğer düşünmezseniz, pamuk gibi yüksek düzeyde girdi kullanan, hava koşullarının etkilerine fazlasıyla açık, geçen yıl 1,6 milyar dolara çıkan ve bazı yıllarda 3 milyar dolara yaklaşan yüksek ithal faturası nedeniyle cari açığa olumsuz katkı yapan ve ülke tekstil sanayiinin çok ihtiyaç duyduğu bir üründe, hiç olmazsa mazot ve gübre desteğini pamuk için

farklılaştırarak girdi maliyetlerini aşağıya çekmeyi veya ek primlerle desteklemeyi öngörmez misiniz?

6. Eğer bunu da öngörmeyecekseniz, geçen yılın 50 kuruşluk primini 55 kuruşa çıkarmak gibi üretici açısından pek bir anlamı olmayan ürün desteğini, saf pamukta kritik eşik sayılan 1 milyon ton yıllık üretimi yakalamak ve aşmak, 2023 için Bakanlığınızın planladığı öğrenilen 3 milyon tonluk hedefe ulaşmak adına içinde bulunduğumuz ürün yılında 75 kuruşa çıkarmayı düşünmez misiniz?

7. Üreticinin önünü görebilmesi bakımından, bugüne kadar sürdürülen afaki prim uygulaması yerine, hiç olmazsa primlerin önümüzdeki 5 yıl için peşinen açıklamasını ve bugünkü prim miktarının her yıl en az pamuk üretim maliyetlerindeki artış ya da en az enflasyon oranında (hangisi daha yüksekse) arttırmayı taahhüt etmeyi düşünmez misiniz?

8. Gene üreticinin işine daha çok yaraması bakımından, çiftçi kayıt sistemi ve çiftçinin ürün ekim beyanları dikkate alınarak primin hiç olmazsa yarısının içinde bulunduğumuz Mayıs ayında ödenmesini, böylece girdi tedariki için üreticinin borçlanma ihtiyacının azaltılmasını düşünmez misiniz?

9. Bakanlığınız bürokratları bitkisel üretime verilen desteğin yüzde 30'unun sadece pamuğa verildiğini (geçen yıl 3 milyarın 1,2 milyarının pamuğa gittiğini) söyleyerek yeni bir pamuk desteğine sıcak bakmıyorlarsa, tarıma verilen toplam desteğin tümüyle çiftçinin kullandığı mazot üzerindeki ÖTV ve KDV ile geri çekildiğini, bu arada Tarım Kanunu'nun 21. maddesindeki tarımsal destekleme için

“

Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamaz”

hükmünün yıllardır ancak yarısı mertebesinde uygulandığını hatırlayarak, tarım ve ekonomi açısından hayati bir sorun olan pamuk konusuna el atmayı düşünmez misiniz?

10. Yerli pamuk kullanan sanayicinin desteklenmesini, lisanslı depoculuk sisteminin teşviki için depolama maliyetlerinin bir bölümünün devletçe karşılanmasını, mazot ve gübre gibi girdiler üzerindeki KDV oranlarının düşürülmesini, çiftçiye ÖTV'siz mazot teminini düşünmez misiniz?